

Sadovo'da Çiftçi Günü – alternatif ve organik tarıma uygun ürünler

Автор(и): Нора Иванова, Редактор Растителна Защита /РЗ/

Дата: 23.06.2025 Брой: 6/2025

30 Mayıs 2025'te Sadovo'daki geleneksel Çiftçi Günü'nde Bulgar tahıl çeşitleri, alternatif ürünler ve organik tarıma uygun bitkiler tanıtıldı. Etkinlik her yıl Bitki Genetik Kaynakları Enstitüsü "Konstantin Malkov" (IPGR)'da düzenleniyor ve çiftçileri, ortakları, bilim insanlarını, Bulgaristan'dan ve yurt dışından öğretim görevlilerini, doktora öğrencilerini ve gazetecileri tek bir yerde başarıyla bir araya getiriyor.

Edirne Trakya Üniversitesi Bitki Islahı Araştırma Merkezi'nden önde gelen ayçiçeği ıslahçısı Prof. Dr. Yalçın Kaya, Balkan Tohum Birliği adına Çiftçi Günü 2025'in ev sahiplerini ve konuklarını karşıladı.

Bolashak 500 Bilim İnsanı programı kapsamında IPGR'de staj yapan Kazakistan'dan öğretim görevlileri de hazır bulundu.

Etkinliğin IPGR-Sadovo direktörü Doç. Dr. Katya Uzundzhalieva tarafından resmi açılışının ardından, konuklar demonstrasyon alanını ziyaret etti ve Enstitü'de geliştirilen buğday, arpa, tritikale, çavdar, yulaf ve kışlık bezelye çeşitlerinin özelliklerini inceledi.

Bu yıl, ülkedeki ekinlerin yaklaşık %90'ının çok iyi durumda olduğunu ve yüksek verim beklentileri olduğunu, son haftalarda hem Güney Bulgaristan'da hem de Dobruca'da çeşitli tarlaları ziyaret etmeyi başaran Baş Asistan Ivan Alexiev'den öğreniyoruz.

Sadovo'daki Bitki Genetik Kaynakları Enstitüsü, tüm tarla bitkileri konusunda deneyime sahiptir. Ulusal Tohum Gen Bankası burada yer almaktadır ve 600'den fazla bitki türüne ait 70.000'den fazla genetik materyal korunmaktadır; bu da Sadovo'daki araştırmacıların birçok popüler olmayan ürün hakkında bilgi sahibi olmasını gerektirmektedir.

Günümüzde, sadece insanlar ve hayvanlar için değerli bir besin kaynağı olmakla kalmayıp, aynı zamanda değişen iklim koşullarına uygun yeni çeşit programlarına dahil edilebilecek alternatif ürünlere olan ilgi artmaktadır.

Bitki Genetik Kaynakları Enstitüsü "Konstantin Malkov" Alternatif Ürünleri

Bu yıl, güzel açmış çiçekleriyle konukların dikkatini çeken ürünlerden biri ketendir. Baş Asistan Alexiev, Orta Asya ve Akdeniz kökenli, tahıllar gibi uygun öncü bitkiler gerektiren bir ilkbahar bitkisi olduğunu belirtiyor.

Fusarium solgunluğuna karşı zayıf direnci, aynı tarlaya ekim nöbetinde 5-6 yıl sonra dönmesini gerektirir, çünkü bu durum sözde toprak “yorgunluğuna” ve verimde önemli bir azalmaya yol açar.

Keten, 6-8 °C'de çimlendiği için Mart ayında ekilir. Ekim, 2-4 cm derinliğe dar sıralar halinde, dekara 8-12 kg tohum oranıyla yapılır.

Yağlık keten biçerdöverle tek geçişte hasat edilirken, lif keten bitkileri demetleyen özel bir keten çekme makinesiyle hasat edilir.

Baş Asistan Alexiev'den ketenin yağlık, liflik ve ara ürün olduğunu, bu nedenle hem yağ hem de lif için kullanılabileceğini öğreniyoruz.

Keten tohumu yağı, bitkisel yağlar arasında benzersiz bir şekilde Omega-3 yağ asitleri içerir ve potasyum, magnezyum, lesitin, çinko, proteinler ve ayrıca B grubu vitaminleri eklediğimizde, neden bu kadar faydalı ve aranan bir ürün olduğu anlaşılır.

Çiftçilerimiz için bilinmeyen, arıların favori yiyeceği başka bir ürün de facelia'dır. Çok ballıktır, ancak dekoratif işlevleri de olabilir. Arıları güçlü bir şekilde çeken karakteristik bir aromaya sahip olduğu, bol nektar ürettiği ve bir dekardan 35 kg'a kadar bal elde edilebileceği bulunmuştur. Çiçeklenme süresi uzun olup, 40-45 güne kadar sürer.

Bu ürün, yeşil gübreleme için ara ürün olarak da son derece uygundur. Hızlı başlangıç büyüme hızı, yüksek toprak yüzeyi kaplama ve gölgeleme derecesi ile karakterizedir, böylece yabancı ot gelişimini güçlü bir şekilde bastırır. Bitkiler ileri gelişme aşamalarında tamamen donduğundan, facelia çok uygun bir örtü bitkisidir ve sonrasında doğrudan ekim bile yapılabilir.

Facelia, ekonomik açıdan önemli ürünlerle yakından ilişkili değildir ve bu nedenle önemli hastalıkların ve zararlıların taşıyıcısı değildir, bu da onu herhangi bir ekim nöbetinin mükemmel bir bileşeni yapar.

Ballı bir ürün olarak veya tohum için facelia Mart ve Nisan sonlarında, ara ürün olarak ise Temmuz ve Ağustos sonlarında ekilir. Ekim dar sıralar halinde, 2-3 cm derinliğe yapılır ve dekara tohum oranı 800 ila 1200 g arasındadır. Düzensiz olgunlaştığı için, ilk olgun tohumlar dökülmeye başladığında hasata başlanması önerilir.

Mayıs sonunda, IPGR – Sadovo'nun deneme alanlarında başka bir alternatif ürün daha gördük – acı fiğ veya mürdümük. Bu, Fabaceae familyasından tek yıllık bir bitkidir ve Akdeniz bölgesi, Batı ve Orta Asya, Kuzey Afrika ve Amerika'da yetiştirilir.

Protein kaynağı ve hayvanlar için tercih edilen bir yiyecek, insanlar için ise tıbbi ve destekleyici bir ajan olmasının yanı sıra, bu bitki toprağı azotla zenginleştirir ve kışlık tahıl ekimleri için mükemmel bir öncü ürün seçeneğidir. Acı fiğ, alanları erken boşaltarak kışlık ürünler için erken hazırlanmalarına olanak tanır.

Bu ürünün tohumlarının, en değerli bitki türlerinin örneklerinin korunduğı Svalbard takımadalarının yeraltı deposunda saklanması bir tesadüf değildir.

IPGR Sadovo, farklı kullanımlar için çok çeşitli yulaf çeşitleri de sunmaktadır. Mina çeşidi, bir ilkbahar çıplak yulaf çeşididir. Bu özellik, esas olarak insanlar için diyet gıda olarak çok iyi sonuçlarla kullanılmasını önermektedir ve son yıllarda çıplak tane güvercin yetiştiricileri tarafından aranmaktadır. Kaloyan çeşidi, mükemmel yemlik tane, yeşil ot kullanımı için uygun ve organik tarım için son derece elverişli bir kışlık kabuklu yulaf çeşididir. IPGR Marina çeşidi, bahsedilen çeşitlerin avantajlarını birleştiren ilk Bulgar kışlık çıplak yulafıdır. Sonbaharda ekim imkanı, ona ilkbahar kuraklığında büyük avantajlar ve mükemmel besin göstergeleri sunar.

Açık günün bir parçası da, "Bilimsel Araştırma" Fonu tarafından finanse edilen "Bulgaristan Florasındaki *Aegilops* Türlerinin Genetik Çeşitliliğinin İncelenmesi" projesi kapsamında elde edilen hedeflerin ve sonuçların sunumuydu. Buğdayın yabani akrabaları olan *Aegilops* türleri, kuraklık ve tuzluluk gibi çeşitli stres faktörlerine dayanıklıdır. Ekmeklik buğdaylarla çaprazlama için uygun adaylar olabileceği gibi, yüksek düzeyde kuraklık toleransına sahip yeni ıslah hatları oluşturmak için de kullanılabilirler. Türlerin genotipleri, gelecekteki ıslah araştırmalarında kullanılmak üzere fiziko-kimyasal nitelikler için olası kaynaklar sağlayabilir.

Açık gün boyunca, DJI Agriculture'dan bir drone ile ekinlere yapay zeka aracılığıyla otonom kontrol imkanıyla demonstrasyon amaçlı ilaçlama da yapıldı. Bu teknolojinin kullanımı, Sadovo'da uygulanan akıllı tarım projesinin bir parçasıdır.

IPGR'nin uzun süreli ortağı ve etkinliğin ana sponsoru olan Summit Agro Romanya, Bulgaristan şubesi, konukları ürün portföyü ve sürdürülebilir tarım için yenilikçi çözümleri hakkında bilgilendirdi. Şirket, sadece Bulgaristan'da değil, küresel olarak da bilimle yakın işbirliği içinde çalışmaktadır.

„Her çiftçinin sadık bir dostuyuz çünkü ekimden hasada kadar yanlarındayız. Tarladaki her aşama için teknoloji sunabiliriz”, diye vurguladı Güney Bulgaristan Satış ve Kilit Müşteri Yöneticisi Stefan Topalov.

Portföylerinde, geleneksel bitki korumanın yanı sıra, son 4-5 yılda organik ürünler ve ara ürünler ile örtü bitkilerinin geniş bir yelpazesini içeren organik tarıma da odaklandılar.

MeDi+R Ltd., organik ürünler ve azot bağlayıcı bakterileri tanıttı.

